
Tungetrøbbel på en glohet sommerdag

FRA ARKIVET

JULIE DIDRIKSEN

julie.didriksen@tidsskriftet.no

Tidsskriftet

Tidsskriftet har, siden sin spede barndom i 1881, vært et sted der leger deler anekdoter, tips og triks fra hele landet til nytte og glede for sine kolleger. I Tidsskriftet nr. 22/1924 minnes en tidligere distriktslege en sak fra omkring 50 år tidligere, da en ung mann møtte opp på kontoret hans med en enorm tunge (Tidsskr Nor Lægeforen 1924; 44: 1050–1).

Overlege August Laurentius Koren med familie (ca. 1865–1870). Trondheim byarkiv / CC BY 2.0

Tungebyld: en praksis-erindring fra 1870-årene

Av Aug. Koren, den gang distriktslæge i Nordfjordeidets lægedistrikt.

Det var en glohet sommerdag. Solen sendte sine varmestraaler ned fra en skyfri himmel. En saadan dag var det, da en tyveaarig bondegut skulde gaa over Birkedalseidet. Da han var kommet op paa høiden, var han sterkt utaset, gjennomvaat av sved og ulidelig tørstig. Her fik han øie paa en «olle» med koldt vann. Han la sig ned paa maven og drak av hjertens lyst det iskolde vand.

Straks efter følte han et sting i tungen, som litt efter litt begyndte at hovne op. Det blev vanskeligere for ham at svelge drikke og mat, og tungen hovnet op fremdeles, saa den tilsist fylgte op hele mundhulen.

«Det var sandelig en bedrøvelig skikkelse som kom ind for at søke hjælp»

Det var sandelig en bedrøvelig skikkelse som kom ind for at søke hjælp. Munden vidt aapen, da han ikke kunde lukke den, og tungen fylgte som en stor rød svulst mundhulen. Et par lange og dype incisioner forandret den uhyggelige situation i et nu. Pusset veltet ut av tungen, og den egen muskulatur sørget for at der ikke blev en draape pus tilbake. Tungen svandt ind til sin vanlige størrelse; de lange og dype incisioner var nu ubetydelige at se til og vilde snart tilhele.

«Jeg har al grund til at tro, at alt var i fuld orden inden faa dager»

Da patienten veltilfreds reiste hjem straks efter behandlingen, og han bodde temmelig langt borte, hadde jeg ikke anledning til at se ham i de følgende dager; men jeg har al grund til at tro, at alt var i fuld orden inden faa dager.

Da det er den eneste gang jeg har set denne sygdom, tør jeg tro, at den er noksaa sjelden. For lægen er den en meget taknemmelig opgave.

Publisert: 14. november 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.24.0486
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 25. mars 2026.